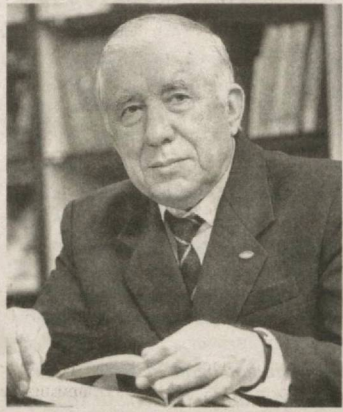

Ўтқир РАҲМАТ

Эди қанча шамолу
Ўтди ёмғир, довуллар,
Елиб бормоқда хаёт
Шидлати зўр, гувуллар.

СИНОВ

Бағрикенг, олижаноб
Саховатли элим бор.
Сирдарёнинг сири мўл,
Амударё бир олам,

Оламга назар солиб
Гоҳ вужудинг музлайди,
Қирғин келтирган дарддан
Юрагим безиллайди.

Енгил-елпи ҳаётни
Кўмсаб юрган қанчадир,
Мўмай даромадни деб
Ёниб-ўчган шунчадир.

О, Ватаним, жаннатим,
Сен борсанки, кўнгил тўқ,
Халқини ўйлагувчи
Сендан бўлак ҳеч ким йўқ.

Пиру бадавлат бўлмоқ
Хар кимга насиб этсини,
Ким юртни деб ҳалақидир –
Мурод-мақсадаг етсин!

Жума буванинг ахvoli бутун ҳам ўнганмади.
Тўрт чоршанба ўтса, бешинчисида отдай бўлиб
кетгани, ҳаёт бир коп бугдояни ҳам елкасига даст
қўтарди, деган башоратлар ўнгидан келмади.

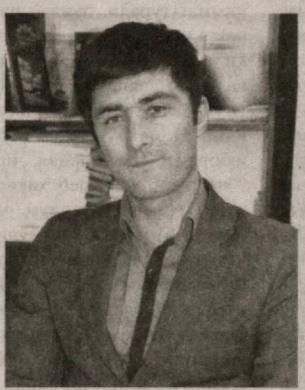
бўлгуси куёвнинг уйига борибди ва ҳаммани
хайрон қолдириб:
– Мол-дунёнингта ҳам, обрў-эътиборингта
ҳам, ҳаёт бойлигингта ҳам қора эшагининг
тўқими.

чи эдим. Кўриб турибман, пул кўпроқ сизга керак
экан. Болаларни алдаса бўлади, эрта-индин деб кун
ўтказарман, муҳими – омон қолсин, болалар бевақт
ўлган ота-оналарни кечиролмайди, дебсиз.

остонасига боғлаб келарди.
Куёш уч терак бўйи кўта-
рилдики, буванинг бозори
юринмади. Кўнглига ёқали-
ган қўй учрамади. Ҳафсаласи
пир бўлиб уйига жўнаётганда

сизми ё анани хоним билан икки
ониси гаплашиб бу девона йигит-
нинг ҳаётини ўрганганими?
Бува узок ўйламади: хоним
томон қадам босди. Хонимдан
йигит ҳақида бор гапни сўраб
олди:

Санжар ТУРСУНОВ
ҲАДЕМАЙ
КЎЗ КЕЛАДИ

Фароғат ХУДОЙҚУЛОВА

Кутмаман

“Китоб — Тошкент” поезди жилар,
Хавода чайқалиб ингранар очу.

ҲАР ЗАРРАМДА ОСМОН ЯШИРИН

О, унинг кетиши, сўзсиз кетиши,
Уқувсиз табибдек кўксимни ёрар.

Бахтли бўлсин,
Бахтигўл

Алвон-алвон қирларда
Шамол эдик, Бахтигўл.

Сунбул-сунбул сочимиз,
Аламлардан кесилди.

Баҳорда ҳам кўнгилга
Қор ёғаркан, Бахтигўл.

Ёр деганим, ёвмидир,
Теш қонатди, Бахтигўл.

Бефароғат дилимни,
Ғийбат қилиб доғлашди.

Шилдир-шилдир сойларда
Тошлар ёнди, Бахтигўл.

Қолма, мендек йўл излаб,
Хижрон деган бўронда.

Қоатошми

Совуқ шамолларни тўсиб тургувчим,
Бўронинг тилини кесиб тургувчим.

Жигарингдан унган долаларингдан.
Шеър дардида ёниб-қуйганинг курсин.

Буюк урғунув

Сен келмадинг,
Мен ҳам бормадим.

Ой кўксига бош қўйиб, гамнок
Дейсан, севги ҳаётмас, ўлим.

Леквин асл ҳақиқат тунлар —
Юракларга соларкан гўлу.

Ушқига эа.усуз ашаб
бўларми?

Менга таниш бу ситам, бу дард,
Менга таниш бу шамолу гард.

Қарогимни ёккан унларим,
Осмондан дард ёккан қуларим.

Қизил гулни ташлаб бўларми?
Ташлаб, кўнгил хушлаб бўларми?

Эй сен гофил, қасд этма, мени,
Бўрон бўлиб хас этма мени.

Мен уйдаман...

Элга келган тўй бўлди,
Кимга эню буй бўлди.

Кимлар ҳақини олди,
Кимлар ташвишдан толди.

Ҳар нарсда бир чилла,
Демангиз бунни ҳийла.

Халқнинг амри вожибдир,
Ким ажрдан қочибдир?

Шифокорлар зўр энди,
Халқнинг ғамини ейди:

Кун ўтмоқда, кун оша,
Қочмас, тўю томоша.

Нуриддин ЯХЁ

Абу Али ибн СИНО

БАДАНТАРБИЯНИНГ
ФОЙДАСИ ҲАҚИДА

Бадантарбияга одам иш жараёнида қила-
диган ҳаракатлар ва махсус бадантарбия ҳа-

Бадантарбиянинг турларига келсак, улар
қуйидагилардир: ўзаро тортишиш, тез юриш,

Нозик ва енгил бадантарбия турларига
арғимчокларда учини, беланчақларда тик ҳол-

Бадантарбиянинг кучли турига майдонда
қилинадиган қуйидаги ҳаракат ҳам қиради:

Қурашнинг турлари ҳам бир нечадир. Улар-
дан бири: икки қурашувчининг ҳар бири ўз

либ ёки оёқлари билан иккинчисининг оёқла-
рини йириб қилинадиган ва полвонлар ишла-

Гавданнинг ҳар бир қисми учун махсус
ҳаракатлар бордир. Қўл ва оёқ ҳаракатлари-

Ҳар бир одамга ўзига хос ҳаракатлар тан-
ланиши керак. Беланчақларда учини каби енгил

Араваларда юриш ҳам шу каби, лекин
кучлироқ таъсирга эгадир. Аравада ораксини

Овқат ҳазм қилиш аъзоларига келсак,
уларнинг бадантарбияси бутун тананинг ба-

“Тиб қонулари” китобидан

ОИЛА МУСТАҲКАМ БЎЛСА...

Оила — инсон ҳаётига мазмун бахш этувчи муқаддас қўрғон. Инсон турмуш қураётган экан, бир дунё орзу-умидлар қилади.

Оила — жамиятнинг бир бўлаги. Оила мустаҳкам бўлса — жамият мустаҳкам бўлади.

АЖИБ ДУНЁ

Ҳўш, оилавий бахтнинг шартлари борми? Бор. Бу “шарт”ларнинг энг аввалда эр-хотиннинг ўзаро муносиблиги туради.

Бугунги кўпбал инсонларнинг оилавий бахт “шарт”лари ҳақида умумлаштирилган фикрлари қуйидагича.

Аёллар наздидаги “мукамал эркек”:
Аёлини севиши керак. Аёл ўзини бахтли хис этиши учун эркекнинг севгисини хис қилиши шарт.

эркакнинг севгисини қозонмас, аёл (қиз) бўлиб туғилишдан маъно борми? Эркекнинг севгиси туфайли аёл унинг анча-мунча қамчиликларидан қўз юмар эмиш.

Аёлга ғамхўрлик қилинса. Бу ҳам, албатта, табиий истак. Чунки аёл деган мавжудот доимо эркекнинг ғамхўрлигига муҳтож бўлади.

Факат... факат, бугунги кунда эркек ва аёлнинг вазифалари айрим ҳолларда алмашиб кетяпти, кўп эркеклар аёлнинг вазифаларини зиммасига олиб, аёллар эса эркекшоҳа бўлиб бормоқда.

Сахий бўлса. Бу — замонавий аёлнинг “идеал эркек”ка қўядиган асосий шартларидан бири, дейиш мумкин.

Болаларни сева. Аёллар бу шартни ҳам кўп таъкидлашган. Агар эркек болаларни сева, демак, у сахий ва меҳрибон инсон, деб хулоса қилинади.

Сўровларда эркекларнинг ташқи кўриниши ва истараси ҳақида атиги 15 фоиз иштирокчилар эъга олишган.

Эркекларнинг “бахт фариштаси”га қўювчи шартлари анча содда. Уларнинг энг биринчиси — гўзал чеҳра ва хушқоматлик.

Аёл ҳадеб “эговламаса”. Агар эркек аёлга “мен сени ярим галингдайёқ тушунаман” деса, бу — “камрок гапир” деганидир.

Эркекка уйдаги саранжом-саранжомлик, илик муносабат ва яхши муомала ёқади. Идеал хотин эса кунининг исталган вақтида эрини яхши кайфиятда кутиб олиши, парваришлаб, овқатлантириши, эркалаб, умр йўлдошининг истакларини бажо келтириши лозим.

Аёл пазанда бўлиши керак. Эркек калбига йўл ошқозон орқали ўтади. Бу — кўпчиликка таниш, эски гап.

Бахтли оилада яшашни истовчи эркек ва аёл бир-бирларининг феъл-атвори, хоҳиш-истакларини тушуниши, шунга уйғун ҳаёт кечиришлари шарт.

Ўзаро хурматга асосланмаган “севги”нинг умри эса жуда қисқа.

Бахтиёр ҲАЙДАРОВ

O'ZBEKISTON ADABIYOTI VA SAN'ATI
Манзилнинг: Тошкент - 100083, Матбуотчилар кўчаси, 32
Электрон почта манзили: uzas.gzt@mail.ru

Муассис: ЎЗБЕКИСТОН ЁЗУВЧИЛАР УЮШМАСИ
Бош муҳаррир: Салим АШУРОВ

Тахририятга келган қўлёзмалар таҳлил этилмайди ва муаллифларга қайтариқмайди.
Масъул котиб: Асрор СУЛАЙМОНОВ

ЖУМА ҚУНЛАРИ ЧИКАДИ
Сотувда нархи эркин.
«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмаҳонаси.